

Bezoekadres
Weesperstraat 89
1018 VN Amsterdam

Gemeente Amsterdam Economische Zaken

Postbus 2133
1000 CC Amsterdam
Telefoon 020 552 3205
Fax 020 552 2860
www.ez.amsterdam.nl

Retouradres: EZA, Postbus 2133, 1000 CC Amsterdam

Aan de Raad van de gemeente Amsterdam
Amstel 1
Postbus 202
1000 AE Amsterdam

Datum 1 september 2009
Ons kenmerk
Behandeld door R. Korterink
Onderwerp Winkelopenstelling op basis van het toeristisch regime in Amsterdam

Geachte leden van de Raad,

Naar aanleiding van de raadsnotitie van de PvdA-fractie 'Amsterdam open op Zondag', die op 11 februari 2009 is ingediend, heeft het College besloten¹ om:

1. De bevoegdheid om een toeristisch regime in te stellen, zoals bedoeld in de Winkeltijdenwet, tot een centraal stedelijke bevoegdheid te maken. Deze bevoegdheid komt daarmee bij de stadsdelen te vervallen;
2. Het toeristisch regime middels een centraalstedelijke verordening in geheel Amsterdam in te stellen, waardoor ondernemers iedere zondag hun winkel mogen openstellen.

Het College kiest voor de uitgebreide procedure en wil dit voornemen ter advisering voorleggen aan de Dagelijks Besturen van de stadsdelen en overige relevante partijen alvorens een definitief besluit te nemen en een daartoe strekkende wijziging van de Winkeltijdenverordening aan uw Raad voor te leggen.

Onderbouwing

Het College is van mening dat de huidige bevoegdheidsverdeling omtrent het instellen van het toeristisch regime tot onduidelijkheid heeft geleid bij burgers en ondernemers. Het is daarom wenselijk om, gelet op het toeristisch karakter van de gehele gemeente zonder in dat opzicht een onderscheid te maken in delen van de stad, de bevoegdheid van het instellen van het toeristisch regime tot een centraalstedelijke bevoegdheid te maken, waardoor in Amsterdam de toerismebeoordeling van de Winkeltijdenwet eenduidig zal worden toegepast.

Het instellen van het toeristisch regime in Amsterdam is op grond van de Winkeltijdenwet alleen toegestaan ter ondersteuning van het toerisme. De openstelling van de winkels op zondag mag niet de reden zijn van de aantrekkingskracht; die moet in de toeristische aantrekkelijkheid zijn gelegen. Argumenten om de wekelijkse zondagsopenstelling mogelijk te maken mogen, voor zover deze economische of maatschappelijke argumenten betreffen, op grond van de Winkeltijdenwet geen aanleiding zijn om gebruik te maken van de toerismebeoordeling. Het kan wel degelijk van belang zijn om economische en maatschappelijke effecten van de wekelijkse koopzondag mee te wegen. Echter, voor

¹ Dit betreft een intentiebesluit.

Amsterdam heeft door haar onderscheidende stedenschoon en recreatieve attracties een sterke autonome toeristische aantrekkingskracht. Jaarlijks overnachten bijna 9 miljoen toeristen in een van de hotels in Amsterdam en wordt Amsterdam ruim 13 miljoen keer bezocht door dagtoeristen. Het toerisme in Amsterdam genereert 48.000 voltijdbanen en draagt ongeveer 5 miljard Euro bij aan het Bruto Amsterdams Product. Het toerisme in Amsterdam concentreert zich voornamelijk in het centrum en het Museumkwartier. Echter, overal in de stad verspreid zijn toeristische attracties, zoals de Nieuwedammerdijk, het Ajax-museum, het Tropenmuseum, de architectuur van de Amsterdamse School, Plan Berlage, het Kalfje en de molen van Sloten.

Op dit moment mogen in bepaalde delen van Amsterdam winkels iedere zondag geopend zijn. Echter, gezien de grote toeristische aantrekkingskracht van Amsterdam en de aanwezigheid van toerisme in verschillende delen van de stad, ligt het voor de hand om in geheel Amsterdam het toeristisch regime in te stellen.

Effecten Winkelopenstelling

Het College beschouwt Amsterdam in zijn geheel als toeristische stad. Dat rechtvaardigt de invoering van het toeristisch regime voor de gehele stad. In de afweging om het toeristisch regime centraal te verordenen houdt het College ook rekening met het effect op zondagsrust, leefbaarheid en veiligheid, net als het effect op de economie en in het bijzonder de werkgelegenheid. Zo verwacht het College in het algemeen een positief effect op de leefbaarheid, met name de kwaliteit van leven in de stad voor inwoners en bezoekers. Verder zorgt het vrijgeven van de zondagsopenstelling voor een gelijk speelveld voor alle ondernemers op het gebied van winkelopenstelling en neemt oneerlijke concurrentie tussen ondernemers in verschillende delen weg. Tevens wordt een positief effect op de werkgelegenheid verwacht en wordt de kans tot bedrijvigheid ook voor kleine ondernemers versterkt. Invoering van het toeristisch regime levert derhalve tevens een bijdrage aan het (economische) welzijn van de stad.

Risico's

In onze afweging heeft het College meegewogen dat indien in geheel Amsterdam het toeristisch regime wordt ingesteld het risico bestaat dat een dergelijke verordening door de rechter onrechtmatig wordt verklaard. De reden voor deze opvatting is dat op 10 juli jl. in kort geding de gewijzigde Verordening Winkeltijden van het stadsdeel Amsterdam-Noord buiten werking is gesteld. De voornaamste reden om de verordening van het stadsdeel Amsterdam-Noord buiten werking te stellen is dat –naar het oordeel van de rechter– niet in het gehele stadsdeel sprake is van toerisme. Het stadsdeel Amsterdam-Noord is tegen deze uitspraak in kort geding in beroep gegaan. Wanneer na de vaststelling van de (nieuwe) centraalstedelijke verordening daartegen een procedure wordt gestart, waarbij de stelling wordt ingenomen dat niet heel Amsterdam toeristisch is, bestaat de kans dat de rechter in kort geding de verordening voor de gehele stad buiten werking stelt.

Naast een uitspraak van de rechter moet ook rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat de Kroon de Verordening onrechtmatig kan verklaren.

Voornemen Kabinet

Het ministerie EZ bereidt momenteel een wetsontwerp voor dat aanscherping van de Winkeltijdenwet op het punt van de toerismebepaling beoogt. De uitkomst van deze ontwikkeling is nog niet bekend.

Procedure

Het College zal het besluit ter consultatie voorleggen aan de stadsdeelbesturen en overige relevante partners (zoals MKB Amsterdam en de Kamer van Koophandel). Deze consultatie zal 1 november aanstaande worden afgerond. Naar aanleiding van de consultatie zal het College half november het definitieve besluit nemen met betrekking tot het instellen van het toeristisch regime in geheel Amsterdam. Onmiddellijk daarna zal de huidige Verordening Winkeltijden 1996 worden gewijzigd. De aangepaste Verordening Winkeltijden zal in januari 2010 ter vaststelling worden voorgelegd aan uw Raad. Per 1 februari 2010 kan de nieuwe Verordening Winkeltijden dan in werking treden.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en Wethouders van Amsterdam
Namens dezen,
Lodewijk Asscher
Wethouder Economische Zaken